

Til Punkt 7.

Marineminiisteriet.

København, den 13. Marts 1909.

Til Folketingets Udvalg angaaende Forslag til Lov om Hærens Ordning med flere Lovforslag.

I Anledning af det ærede Udvalgs Forespørgsel om, hvor stor Bekostningen vilde blive ved en eventuel Flytning af Flaaden med Værft og Depoter til en ny anlagt, passende Krigshavn, skal man herved tilstille Udvalget et i store Træk udarbejdet Overslag over Udgifterne, idet man skal tilføje, at man paa Grund af Omstændighederne maa tage fornødent Forbehold angaaende de der opførte Poster.

Man skal yderligere til dette Overslag knytte følgende Bemærkninger:

Med Hensyn til Bestemmelsen af det fornødne Landareal er man gaaet ud fra, at det nuværende Orlogsværfts Omraade, ca. 88 Tdr. Land, kan indskrænkes til ca. 60 Tdr. Land, naar der lægges en vel overvejet Plan til Grund for Benyttelsen. I det angivne Areal er indbefattet Areal til Øvelsesplads, Gymnastikhus m. v.

For at komme til Kundskab om, hvor stort det Samfund eller den Kommune vilde blive, som nødvendigvis maatte opstaa ved en saadan Krigshavn, er der foretaget en Beregning af det i Regeringsforslaget opførte faste Personel, og det nu anvendte civile Personale, dette udgør tilsammen ca. 3,000 Mænd — heri ikke iberegnet Elever ved Skoler og værnepligtigt Mandskab.

Antager man, at mindst 2,000 af fornævnte Mænd ere gifte, og regner man 2 Børn til hver Familie, giver dette 9,000, som forøget med 200 Elever og 1,000 værnepligtige giver ca. 10,200 Mennesker, og der maa derfor, naar civil Øvrighed, Gøjstlighed, kommunale Funktionærer og handlende samt Haandværkere m. v. medtages, gøres Regning paa en By paa over 12,000 Indbyggere. Da der ikke er taget noget Hensyn til Befæstningsanlæg, er der heri ikke medregnet Personel eller Etablissementer til Land- og Søforsvar af Krigshavnen.

Som Areal til Byen maa der vel paaregnes ca. 150 Tdr. Land. Af disse maa til Boliger og Etablissementer for den militære Styrke paaregnes ca. 60 Tdr. Land, hvis Anskaffelsessum er opført i det medfølgende Bilag.

Det er forudsat, at Arealerne tilvejebringes ved Ekspropriation, samt at det fornødne Vandareal ikke medfører nogen Udgift.

Med Hensyn til Værftets Etablissementer skal man henlede Opmærksomheden paa, at den Omstændighed, at man ikke som nu kan paaregne at have til Raadighed i Værftets umiddelbare Nærhed private Dokker, større private Etablissementer og Oplag af Fornødenheder, utvivlsomt maa medføre, at man maa regne med f. Eks. to Tørdokker og større Oplag med dertil hørende Magasiner.

Man skal eksempelvis henlede Opmærksomheden paa, at der i København i Orlogsværftets umiddelbare Nærhed findes ikke mindre end to Tørdokker, to Flydedokker og flere Ophalingsbeddinger, og at Marinen, som bekendt, har Part i den ene Tørdok.